

Israël 75 jaar | Bekijk het maar

In april 2023 komt mijn boek *Israël 75 jaar | Bekijk het maar* uit met mijn ervaringen onderweg door Israël, de Westbank en Jordanië. Ik vertel ook over der geschiedenis van Israël in de relatie tot met name Nederland. In het boek staan heel veel foto's, die ik onderweg heb gemaakt.

Dit jaar is het in mei 75 jaar geleden dat Ben-Gurion de staat Israël uitriep. De Engelsen waren hals over kop vertrokken vanwege de vele aanslagen die de Joodse ondergrondse op het Britse leger pleegde. Op dat moment woonden er al ruim 600.000 Joden in Palestina. Ze kwamen deels op Bijbelse gronden naar het Beloofde land, deels waren ze gevlucht voor de nazi's.

In datzelfde jaar 1948 werd ik geboren in de Amsterdamse Concertgebouwbuurt, waar voor de oorlog veel Joden woonden. Op school leerden we hoe heldhaftig de Nederlandse bevolking zich verzet had tegen de bezetter en hoeveel Joden in Nederland veilig hadden kunnen onderduiken. Niet werd verteld dat een politieagent die een ondergedoken Jood aangaf, hiervoor tien gulden ontving. En dat koningin Wilhelmina zich vanuit Londen bepaald niet heeft ingespannen om de deportatie van Joden te voorkomen. Haar kleinzoon stipte het een paar jaar geleden aan.

Vanaf 1968 ben ik meer dan tien keer in Israël geweest. Soms als toerist, maar ik heb er ook veel als reisleader gewerkt. Sindsdien volg ik wat er in Israël gebeurt. Hoewel ik het lang niet altijd eens ben met de Israëlische politiek, heb ik grote bewondering wat Joden en Arabieren in 75 jaar tijd in het land voor elkaar gekregen hebben. Van een grotendeels onvruchtbaar land werden in een vijandige omgeving een sterke economie en een democratische rechtstaat gerealiseerd.

Nog steeds is Israël een land met veel conflicten en geweld en nog steeds lijkt een oplossing nog niet in zicht. De veel genoemde tweestatenoplossing, waarbij een veilig Israël en een levensvatbare Palestijnse staat naast elkaar bestaan, zal er in mijn ogen nooit komen. Al meer dan 600.000 Joden hebben zich in Palestijns gebied op de Westbank gevestigd. Hoe wil je die daar zonder burgeroorlog weghalen? In mijn ogen is het een illusie waar we vanaf moeten stappen.

Op zondag 14 mei hou ik een lezing in de Synagoge van Zuidlaren. Aan de hand van mijn boek en met heel veel plaatjes zal ik u graag meenemen in de ontstaansgeschiedenis van de staat Israël van 1948 tot heden. Moeilijke vragen ga ik niet uit de weg. We zullen het regelmatig niet met elkaar eens zijn, maar zo'n discussie past goed in een synagoge. Praten met elkaar is beter dan een houding van 'Israël bekijk het maar', die ik helaas steeds vaker tegenkom.